

ΤΕΣΤ ΣΤΗΝ ΑΛΓΕΒΡΑ

97

Β' Λυκείου
Γεν. Παιδείας
04-09-15

Ον/μο:.....

Ύλη: Συστήματα

Θέμα 1^ο:

A. Πότε μία εξίσωση ονομάζεται γραμμική; (15 μον.)

B. Να χαρακτηρίσετε με (Σ) Σωστό ή (Λ) Λάθος τις παρακάτω προτάσεις :

i. Ένα ομογενές σύστημα έχει άπειρες λύσεις. Σ Λ

ii. Αν για το σύστημα $\begin{cases} \alpha x + \beta y = \gamma \\ \alpha' x + \beta' y = \gamma' \end{cases}$ ισχύει ότι

$D = 0$, τότε το σύστημα είναι αδύνατο. Σ Λ

iii. Το σύστημα $\begin{cases} xy = 6 \\ x + y = 5 \end{cases}$ έχει μοναδική λύση. Σ Λ

iv. Το σύστημα $\begin{cases} x - y = 4 \\ 3x - 3y = 9 \end{cases}$ είναι αδύνατο. Σ Λ

v. Αν ένα γραμμικό σύστημα δύο εξισώσεων με δύο αγνώστους έχει 2 λύσεις, τότε έχει άπειρο πλήθος λύσεων.

Σ Λ
(5x2=10μον.)

Θέμα 2^ο: Να λύσετε το σύστημα :

$$\left. \begin{aligned} \frac{x-2y}{2} - \frac{3y-1}{4} &= -x+5 \\ 1-2x(y-1) &= 3x-y(2x-1) \end{aligned} \right\}$$

(25 μον.)

Θέμα 3^ο: Να λύσετε το σύστημα:

$$\left. \begin{aligned} 2x - y - 3z &= 2 \\ x + y + 2z &= 1 \\ 3x - z &= 4 \end{aligned} \right\}$$

(25 μον.)

Θέμα 4^ο: Δίνεται το σύστημα:
$$\left. \begin{array}{l} x + (2\lambda - 1)y = \lambda \\ \lambda x + y = \lambda \end{array} \right\} .$$

Να λύσετε το σύστημα για τις διάφορες τιμές του λ .

(25 μον.)

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ (Ενδεικτικές)

Θέμα 1^ο:

A. Κάθε εξίσωση της μορφής $ax+by=\gamma$ με $a \neq 0$ ή $b \neq 0$ ονομάζεται γραμμική.

B. i.Λ ii.Λ iii. Λ iv.Σ v.Σ

Θέμα 2^ο:

Έχουμε :

$$\left. \begin{array}{l} \frac{x-2y}{2} - \frac{3y-1}{4} = -x+5 \\ 1-2x(y-1) = 3x-y(2x-1) \end{array} \right\} \begin{array}{l} \cdot 4 \quad 2(x-2y) - (3y-1) = -4x+20 \\ \Leftrightarrow 1-2xy+2x = 3x-2xy+y \end{array} \Leftrightarrow$$

$$\left. \begin{array}{l} 2x-4y-3y+1 = -4x+20 \\ -2xy+2x-3x+2xy-y = -1 \end{array} \right\} \begin{array}{l} 2x-4y-3y+4x = 20-1 \\ -x-y = -1 \end{array} \left. \begin{array}{l} \\ \cdot (-1) \end{array} \right\} \Leftrightarrow$$

$$\left. \begin{array}{l} 6x-7y=19 \\ x+y=1 \end{array} \right\} \begin{array}{l} \Leftrightarrow 6x-7y=19 \\ \cdot 7 \quad 7x+7y=7 \end{array} \left. \begin{array}{l} \cdot (+) \quad 13x=26 \\ \Leftrightarrow x+y=1 \end{array} \right\} \Leftrightarrow \begin{array}{l} x=2 \\ y=-1 \end{array}$$

Άρα $(x, y) = (2, -1)$.

Θέμα 3^ο: Είναι:

$$\begin{cases} 2x-y-3z=2 & (1) \\ x+y+2z=1 & (2) \\ 3x-z=4 & (3) \end{cases}$$

Προσθέτοντας κατά μέλη τις (1) και (2) έχουμε: $3x-z=3$ (4)

Το σύστημα των (3) και (4) : $\left. \begin{array}{l} 3x-z=3 \\ 3x-z=4 \end{array} \right\}$ είναι αδύνατο. Οπότε και

το αρχικό σύστημα είναι αδύνατο.

Θέμα 4^ο:

Έχουμε το σύστημα :

$$\left. \begin{array}{l} x + (2\lambda - 1)y = \lambda \\ \lambda x + y = \lambda \end{array} \right\}.$$

Θα βρούμε τις ορίζουσες του συστήματος . Είναι :

$$D = \begin{vmatrix} 1 & 2\lambda - 1 \\ \lambda & 1 \end{vmatrix} = 1 - \lambda(2\lambda - 1) = 1 - 2\lambda^2 + \lambda = -(2\lambda^2 - \lambda - 1) = -(\lambda^2 + \lambda^2 - \lambda - 1) = -[\lambda(\lambda - 1) + (\lambda - 1)(\lambda + 1)] = -(\lambda - 1)(2\lambda + 1)$$

$$D_x = \begin{vmatrix} \lambda & 2\lambda - 1 \\ \lambda & 1 \end{vmatrix} = \lambda - \lambda(2\lambda - 1) = \lambda - 2\lambda^2 + \lambda = -2\lambda^2 + 2\lambda = -2\lambda(\lambda - 1)$$

$$D_y = \begin{vmatrix} 1 & \lambda \\ \lambda & \lambda \end{vmatrix} = \lambda - \lambda^2 = \lambda(1 - \lambda)$$

* Αν $D \neq 0 \Leftrightarrow -(\lambda - 1)(2\lambda + 1) \neq 0 \Leftrightarrow \lambda \neq 1$ και $\lambda \neq -\frac{1}{2}$ τότε το σύστημα έχει μοναδική λύση την :

$$(x, y) = \left(\frac{D_x}{D}, \frac{D_y}{D} \right) = \left(\frac{-2\lambda(\lambda - 1)}{-(\lambda - 1)(2\lambda + 1)}, \frac{\lambda(1 - \lambda)}{-(\lambda - 1)(2\lambda + 1)} \right) = \left(\frac{2\lambda}{2\lambda + 1}, \frac{\lambda}{2\lambda + 1} \right).$$

* Αν $D = 0 \Leftrightarrow -(\lambda - 1)(2\lambda + 1) = 0 \Leftrightarrow \lambda = 1$ ή $\lambda = -\frac{1}{2}$ τότε:

→ Αν $\lambda = 1$ το σύστημα γίνεται: $\left. \begin{array}{l} x + y = 1 \\ x + y = 1 \end{array} \right\}$ δηλαδή έχει άπειρες λύσεις, της μορφής $(x, y) = (x, 1 - x)$, $x \in \mathbb{R}$.

→ Αν $\lambda = -\frac{1}{2}$ το σύστημα γίνεται: $\left. \begin{array}{l} x - 2y = -\frac{1}{2} \\ -\frac{1}{2}x + y = -\frac{1}{2} \end{array} \right\} \begin{array}{l} \cdot 2 \\ \Leftrightarrow \\ \cdot (-4) \end{array} \left. \begin{array}{l} 2x - 4y = -1 \\ 2x - 4y = 2 \end{array} \right\},$

δηλαδή το σύστημα είναι αδύνατο.